

Skattur mótroknað millum hjún

Mong hava uppskotini frá andstöðuni verið um at skatta hjún við helvtarbyr, men nú er landsstýrið komið við uppskoti um at mótrokna í skattinum hjá hjúnum.

Endamálið við uppskotinum er at útvega skattavaldinum greiðari heimild til at krevja skatt inn við mótrokning, har annar hjúnarfelagin fær avlopsskatt og hin frestandi skatt.

Sum er kunnu hjúnarfelagar flyta renturnar sínar millum, soleiðis at annar hjúnarfelagin fær renturnar í fyrirlýskingini. Harvið fær annar hjúnarfelagin frestandi skatt, og hin avlopsskatt. Um tann hjúnarfelagin, sum fær frestandi skattin, frammanundan hevur ilt við at halda sínar skyldur, so missir landskassin allan tann frestandi skattin. Hjúni hava á henda hátt møguleika fyri lú-

an og ongan skatt at gjalda, verður sagt í viðmerkingunum til uppskotið.

Nú skal avlopsskattur eisini kunna mótroknað í frestandi skatti skattgjaldans, hóast frestandi skatturin ikki er fallin til gjaldingar. Sum er kann tað henda, at skattgjaldari, sum skyldar frestandi skatt, ið tó ikki er fallin til gjaldingar, fær avlopsskatt útgoldnan, beint áðrenn hin fellur til gjaldingar. Landskassin hevur í fleiri førum mist pening uppá, at skattgjaldarar hava fingið avlopsskatt, men seinni antin ikki hava viljað ella kunnað goldið frestandi skattin.

Landsstýrið ætlar eisini at broyta skattalógina, soleiðis at fyrningarfrestin fyri at panta fyri skatt verður fimm ár.

randi

Somu kor í øllum ríkinum

Løgtingsmaðurin Sverre Midjord hevur tikið tikið eitt skriv frá arbeidarafeløgum til sín og lagt uppskot til samtyktar fram viðvíkjandi stöðuni hjá teimum arbeidisleysu.

Uppskotið er, at løgtingið skal áleggja landsstýrinum at hita á donsku stjórnina, at hon saman við Føroya Løgtingi tekur lut í figgingini av Arbeidisloysiskipanini, soleiðis at arbeidisleysir føroyingar fáa mann-sømilig kor á sama støði sum í restini av ríkinum.

Feløgini skrivaðu til tingið 10. mars og segdu m.a., at landsstýrið hevur gingið uttanum tað stýrið, ið feløgini á arbeidsmarknaðinum sambært lóg hava valt at

umboða seg. Feløgini mæla tinginum til at afturvísja lógaruppskotinum, sum fer at geva skipanini fleiri útreiðslur.

Mælt verður til samráðingar við ríkisstjórnina um uttanlands-skuldina og at krevja av donsku stjórnini, at hon saman við løgtinginum tekur lut í figgingini av Arbeidisloysiskipanini, soleiðis at arbeidisleysir føroyingar fáa mann-sømilig kor á sama støði sum í restini av ríkinum.

Tað er ein avgjörður mannarættur, at fyri tað um ein verður arbeidisleysur skal ein kunna vera verandi í Føroyum og verða virtur og viðfarin á ein mann-sømiligan hátt, siga feløgini.

randi

Stuðul ímóti verjutolli

Landsstýrið vil hava heimild til at veita fiskavirkjum, sum virka vørur úr 3. lands fiski og útflyta vørurnar til ES-marknaðin, stuðul til javning móti tollverju. Vørumenning skal eisini stuðlast

Á galdandi figgjarglóg standa 20 mió. krónur til vørumenning og innflutning av fiski.

Ætlanin hjá landsstýrinum við stuðlinum til innflutning av fiski var at fáa gongd á virking av vørum úr 3. lands fiski fyri at skapa meira arbeiði í landinum. Stuðul til keyp av fiski úr útlandum varð latin eftir somu skipan í fjør og í 1992.

Landsstýrið heldur, at skipanin hevur virkað eftir ætlan, men av tí at kappingin alsamt er harðnað, er avkastin hjá virkjum av hesi framleiðslu enn ikki nóg gott. Virking úr frystari

rávøru setir eisini heilt serlig krøv til virkini. Sum stöðan er, hevur landsstýrið ikki stórar vónir um, at kappingarførið hjá vinnuni gerst betri, uttan at okkurt munadygt verður gjørt fyri at bota um tað.

Økja færlíkan

Í staðin fyri at halda fram við at stuðla keypi av fiski heldur landsstýrið tað vera rættari at stuðla menning av færlíka til framleiðslu og sølu úr innfluttum fiski, so henda vinna sum skjótast kann klára seg uttan stuðul. Stuðulin kann verða latin sambært reglum, sum hava

verið galdandi fyri stuðul til vørumenning undanfarna árin.

Landsstýrið vil eisini hava heimild til at stuðla teimum, sum framleiða úr 3. lands fiski við at veita stuðul svarandi til ta tollverju, sum ES gevur sínum virkjum, ið virka úr somu vøru.

Heildarloysnir

Vørumenning skal eisini stuðlast sum nú. Tað er tó ikki ætlanin at halda fram við at áseta stuðulin sum %part av útflutningsvirðinum. Dentur skal leggjast á verkætlanir, har arbeið

verður við heildarloysnum.

Stuðul kundi verið latin til verkætlanir, hvørs endamálið er at menna nýggjar vørur og at marknaðarføra tær. Slakað skal ikki verða í krøvunum til dygdina, og landsstýrið ætlar at halda fast við, at stuðul ikki verður veittur til fleiri verkætlanir av sama slag, uttan at tað greitt kann ávisast, at grundarlag er fyri hesum, sigur landsstýrið, sum ætlar at stuðla royndarverkætlanum sum t.d. virking úr ótraditionellum fiskasløgum.

randi

Seta pengar í framtak

Stovnst skal eitt framtaksfelag til at fremja verkætlanir við størum útflutningsvirði

Landsstýrið hevur lagt uppskot fram um at seta 9 mió. krónur í eitt sonevnt framtaksfelag, eisini nevnt venture-felag.

Framtaksfelagið skal skipast sum partafelag, og landsstýrið skal í mesta lagi eiga 30% av partapeninginum.

Endamálinum við framtaksfelagnum er at virka við til at fremja verkætlanir við størum útflutningsvirði.

Landsstýrið sigur í viðmerkingunum til uppskotið, at føroyski marknaðurin er eyðkendur við, at okkum týtur karmar til formidling av einkapitali, eins og før-

oysk virkir eru smá og tí kunnu hava torført við at savna nóg nógva vitan um t.d. leiðslu, teknikk, marknaðir, búskap og figging. Figgingarstovnar, tryggingarfeløg, fakfeløg og tað almenna eiga í felag at stovna framtaksfelagið, sum skal vera við til at fremja verkætlanir við útflutningsvirði.

Vælbúgvinn fólk skulu starvast í framtaksfelagnum við at ráðgeva, vera nevndarlimir og á annan hátt veita virkinum serliga vitan um figgjargstýring, framleiðslu, útlandsarkarknaðir o.a. Møguleikar

skuldu verið at fingið fólk, sum hava arbeiðt í øðrum venture-feløgum, sigur landsstýrið í viðmerkingunum til uppskotið.

Landsstýrið metir, at 20-39 mió. krónur má stovnsfæðið verða.

-Felagið má ikki nýtast til "politisk" endamálið, bygdamenning ella tálkt, men til at kommercialisera nakrar fáa vinnuligar verkætlanir, ið kunnu geva okkum nøkur eftir okkara viðurskiftum stór idnaðarbeiðspláss við einum størum útflutningsvirði. Møguleiki skal vera hjá øðrum at kunna keypa partapening frá ven-

ture-felagnum. Venture-felagið fær soleiðis frígjörðan kapital til nýggjar flegingar, sigur landsstýrið í viðmerkingunum til uppskotið, undirskrivað av Tummasi Arabo, landsstýrismanni.

Verkætlanirnar, sum hugsað verður um at fremja, snúgva seg um reiðskap og aðra útgerð til fiskifør, fiskivinnu og fiskiðnað sum heild.

Hugsotið til at stovna framtaksfelag eigur føroyska endurreisingarnevndin.

randi

Stuðul til nýggja framleiðslu

Landsstýrið hevur eisini lagt uppskot fram um at stovna ein ábyrgdargrunn, sum skal stuðla nýggjum tiltøkum og nýggjum framleiðslum í vinnulívinum.

Ábyrgdarskipanin skal gera tað lættari hjá ígongdsetarum at fáa figging og hjá figgjar- og peningastovnum at veita figging.

Skipanin skal ikki kunna nýtast til at gjalda gamla skuld við.

Landsstýrið skal kunna veita ábyrgd fyri afturgjalding av nýggjum lánunum, ið figgjar- og peningastovnar veita virkjum og einstaklingum. Borgast skal kunna fyri í mesta lagi 500.000 kr. av tí upphædd, sum figgjar-

ella peningastovnar missa, um lánið ikki verður afturgoldið, og trygdirnar ikki halda. Borganin verður so-statt bert effektiv, tá figgjar-ella peningastovnar ássana eitt tap. Skipanin ber í sær, at tann, sum ger fløguna, missir pening, um verkætlanin misseynast, eins og landsstýrið og lánveitandi

figgjar-ella peningastovnur bera hvør sína helvt av møguligum tapi.

Borganin skal verða galdandi í upp til átta ár, frá tí at ánið er veitt. Um borganin verður effektiv, missir landsstýrið í mesta lagi 25 mió. krónur, sum í ár standa á figgjarglógini til vinnurekandi virksemin.

Lýsið í sosialinum